

۱۹۰۰ نخرانی

بررسی تأثیر برنامه توانمندسازی بر سطح توانمندی، خود کارآمدی و خود مراقبتی بیماران تحت درمان باهمودیالیز

نویسنده (گان): زهرا رویانی*، مسعود ریانی

سازمان: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

پست الکترونیکی: royani_z@yahoo.com

مقدمه: مطالعه حاضر پژوهشی نیمه تجربی است که بر روی ۸۰ بیمار تحت درمان باهمودیالیز مرکز دیالیز گرگان در سال ۱۳۸۹ انجام گرفت. این مطالعه به دنبال پاسخ گوئی به این سؤال است که اگر برنامه توانمندسازی برای بیماران اجرا شود به چه میزان بیماران احساس توانایی در انجام رفتارهای خودمراقبتی خواهند داشت

روش تحقیق: در این مطالعه بیماران به صورت تصادفی به دو گروه مداخله و کنترل تقسیم شده و آموزش با هدف توانمندسازی بیماران ارائه گردید. در این مطالعه ۳ پرسشنامه مورداستفاده قرار گرفت. ۱- پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک مانند سن، جنس و شغل و وضعیت تاهل و تحصیلات ۲- پرسشنامه توانمندی (Empowerment scale) برای سنجش سطح توانمندی ۳- راهبردهای مورداستفاده برای ارتقا سلامت ((Strategies Used by People to Promote Health)) برای سنجش خودکارآمدی خودمراقبتی استفاده شد. پرسشنامه‌ها در دو مرحله قبل و ۶ هفته بعد از اتمام مداخله در اختیار بیماران گروه کنترل و مداخله قرار گرفت و میزان اثربخشی اقدامات ارائه شده با استفاده از نرم افزار (SPSSVersion=17) و آزمون‌های آماری توصیفی و استنباطی موردبررسی قرار گرفت

نتایج: در این مطالعه نشان داده شد که تفاوت معناداری بین ۲ گروه کنترل و مداخله در میانگین نمرات سطح توانمندی و خودکارآمدی خودمراقبتی بیماران قبل از مداخله وجود نداشت. بعد از مداخله میانگین نمرات سطح توانمندی و خودکارآمدی خودمراقبتی در گروه کنترل (۴/۴۲) و ۲۰/۱۵ و ۵۲/۹۳(۱۵/۴۲) و در گروه مداخله (۳/۲) و ۲۵/۶ و ۶۲/۱۲(۱۰/۷۲) بوده است. مقایسه میانگین نمرات در ۲ گروه قبل و بعد از مداخله نشان می‌دهد که این برنامه توانست تغییر معناداری را از نظر آماری در میزان سطح توانمندسازی ($P=0/001$) و خودکارآمدی خودمراقبتی ($P=0/003$) به وجود آورد. هم‌چنین ارتباط معنی‌داری بین ابعاد خودکارآمدی خودمراقبتی (کاهش استرس، تصمیم‌گیری و لذت از زندگی) با سطح توانمندی مشاهده شد.

بحث و نتیجه‌گیری: بحث بر طبق نتایج این مطالعه آموزش بر اساس برنامه توانمندسازی موجب افزایش سطح توانمندی و خودکارآمدی خودمراقبتی در بیماران تحت درمان باهمودیالیز می‌شود. لذا بر اساس این نتایج پیشنهاد می‌شود که برنامه آموزشی مبتنی به رایج برنامه برای مدیریت مشکلات بیماران تحت درمان باهمودیالیز در سایر مراکز دیالیز به کار گرفته شود.

کلمات کلیدی: توانمندسازی، خودکارآمدی خودمراقبتی، همودیالیز

Surf and download all data from SID.ir: www.SID.ir

Translate via STRS.ir: www.STRS.ir

Follow our scientific posts via our Blog: www.sid.ir/blog

Use our educational service (Courses, Workshops, Videos and etc.) via Workshop: www.sid.ir/workshop